

Konferencja *Biblioteki w Europie były zawsze* 10 maja 2004 r.

Spotkanie rozpoczęło się od odświeżenia przez Ministra Kultury **Waldemara Dąbrowskiego** tablicy poświęconej zapowiedzi rozbudowy gmachu Biblioteki Narodowej. Następnie zebrani udali się do sali im. Stefana Dembego, gdzie - po otwarciu konferencji przez Dyrektora BN i Przewodniczącego SBP - wysłuchali następujących referatów:

1. *Biblioteki w Europie były zawsze*. Prof. dr hab. **Krzysztof Migoń** nawiązał m.in. do pierwszej biblioteki publicznej w Rzymie. Podkreślił, iż nawet biblioteki w Aleksandrii i Efezie zostały założone przez Europejczyków, a powstanie bibliotekarstwa zawsze wiąże się z wysoko rozwiniętą kulturą.

2. *Przyszłość bibliotek polskich w wymiarze współpracy z UE*. Prof. dr hab. **Jadwiga Kołodziejska** wskazała na korzyści wynikające z nowej sytuacji bibliotek, jak też na konieczności spowodowane szerszą możliwością współpracy międzynarodowej.

3. *Biblioteka Narodowa, czyli polskość w Europie*. Dyrektor **Michał Jagiełło** odniósł się do tradycji historycznych i ich percepcji w świadomości społecznej Polaków oraz misji polskości we współczesnej Europie.

4. *Ruch zawodowy bibliotekarzy wobec wejścia Polski do UE*. Przewodniczący SBP **Jan Wołosz** scharakteryzował rolę organizacji pozarządowych w całości polityki kulturalnej, podkreślając inspirujący charakter programów działania tych podmiotów. Mówca podkreślił również sukcesy trwającego właśnie Tygodnia Bibliotek.

Tydzień Bibliotek - ogólnopolski sukces akcji

*Osobiście uważam, że [Tydzień] się udał, szczególnie poniżej dużych aglomeracji, choć z podziwem czytałem wspólny program niektórych dużych bibliotek np. w Krakowie. Plakat był spóźniony o miesiąc, przez to trudno do dystrybucji. Bardzo dobrze spisywał się EBIB publikując na bieżąco informacje. Całkowicie zawiodły jak zwykle media zarówno w Warszawie jak i tych w dużych miastach, o których mam informacje. (...) Inna sprawa, że czas w Polsce, obfity w wydarzenia polityczne, nie był dla nas łaskawy. Generalnie dobry początek został zrobiony i chyba możemy mieć z Tygodnia Bibliotek trochę satysfakcji. Musimy to kontynuować. Mam już nawet w zanadrzu nowe, niezłe hasło, ale na jego ujawnienie jeszcze nie czas. Tak podsumował akcję **Ryszard Turkiewicz** – członek ZG SBP i wicedyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu. Nie dysponując pełnymi danymi, szacujemy jednak liczbę różnego rodzaju przedsięwzięć organizowanych w kraju w ramach Tygodnia na ponad 2500. Ich pomysłodawcami i animatorami były zarówno same biblioteki, jak i struktury SBP, oraz np. dyrektorzy bibliotek poznańskich, którzy z inicjatywy Biblioteki Uniwersyteckiej na specjalnie zwołanym spotkaniu uzgodnili program obchodów Tygodnia w tym mieście. Biblioteki, które z różnych powodów nie były w stanie przygotować programów obchodu Tygodnia lub nie odpowiadał im proponowany jego termin, zorganizowały Dzień Bibliotekarza i Bibliotek, o czym do Biura ZG SBP wpłynęło w tym roku znacznie więcej informacji niż w latach poprzednich. Wiadomości zawierające frazę „Tydzień Bibliotek” pojawiły się na około 12 tysiącach stron internetowych!*

Niewątpliwie tegoroczny Tydzień udał się dzięki włączeniu w jego organizację większości naszego środowiska. Sam pomysł przyjęty był życzliwie przez bibliotekarzy i ludzi zainteresowanych upowszechnieniem książki i czytelnictwa oraz rozwojem bibliotek. Patronat ministra kultury nad konferencją *Biblioteki w Europie były zawsze* - centralnym punktem obchodów, zorganizowanym w kilka dni po wstąpieniu Polski do UE, patronat UKiE nad Tygodniem, życzliwe i pełne poparcia głosy ze strony władz oświatowych i samorządowych, wydawców, księgarzy, pisarzy, związków zawodowych, włączenie się w organizację Tygodnia innych organizacji z obszaru bibliotekarstwa i informacji naukowej, a szczególnie Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych i Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich - stworzyły klimat sprzyjający zorganizowaniu w sposób dynamiczny i pomysłowy wielu imprez w bibliotekach i poza ich murami w całym kraju.

W TYM NUMERZE, m. in.:

1. O TYGODNIU BIBLIOTEK (s. 1, 2, 4)
2. LISTY I APEL (s. 2, 3)
3. KRONIKA SBP (s. 3)

List Ministra Edukacji Narodowej do Przewodniczącego SBP Jana Wołosza

Szanowny Panie Przewodniczący
Bardzo dziękuję za zaproszenie na konferencję „Biblioteki w Europie były zawsze”, która towarzyszy Tygodniowi Bibliotek.

Jestem przekonany, że zarówno konferencja, jak i obchody Tygodnia Bibliotek, wzbogacą wiedzę społeczeństwa o aktualnym i przyszłym stanie bibliotek oraz przyczynią się do poszerzenia zasobu wiadomości o ich roli w dydaktyce na różnych poziomach kształcenia. Dzięki takim przedsięwzięciom popularyzowany jest również zawód bibliotekarza, którego rola jest bardzo pomocna w rozwoju czytelnictwa, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. W czasie, gdy coraz częściej słowo pisane jest zastępowane przez inne formy wyrazu, niezmiernie cenne są bezpośrednie kontakty bibliotekarza z czytelnikiem, które umożliwiają wymianę wiedzy na temat wartościowych publikacji i dobór odpowiedniej lektury.

Wszystkim uczestnikom konferencji przesyłam życzenia udanych obrad, a osobom związanym z pracą bibliotek składam wyrazy uznania i przesyłam najserdeczniejsze życzenia sukcesów w sferze życia zawodowego, jak i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Z poważaniem
Miroslaw Sawicki

Konferencja w Bielsku-Białej

Informujemy o interesującej konferencji nt. *Samorządowa biblioteka publiczna jako centrum informacji i edukacji regionalnej*, którą SBP wraz z Biblioteką Śląską i Książnicą Beskidzką organizują w dniach 8 – 10 września 2004 r. w Bielsku-Białej. W programie przewidziano m.in. wystąpienia: Prof. dr hab. **Jana Malickiego** *Województwo, powiat, gmina. O powinnościach bibliotek samorządowych*, **Elżbiety Stefańczyk** *Rola bibliografii regionalnej w promocji regionu*, **Bogdana Kocurka** *Historyczno-kulturowe aspekty Bielska-Białej i jego rola w jednoczącej się Europie*, **Sylwii Błaszczyk** *Polityka regionalna UE – zadania dla bibliotek*. Więcej informacji na: <http://ksiaznica.bielsko.pl/>

List Generalnego Konserwatora Zabytków – Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Kultury – do Przewodniczącego SBP Jana Wołosza

Szanowny Panie Przewodniczący,
Z ogromną przyjemnością dziękuję Panu Przewodniczącemu za współudział w organizacji w dniach 13 – 15 maja 2004 roku w Warszawie konferencji nt. „Dziedzictwo kultury wobec zagrożeń czasu wojny i pokoju”.

Szczególony charakter tego spotkania wiązał się z przypadającą 50. rocznicą przyjęcia konwencji o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego. Uroczysta sesja konferencji zorganizowana 14 maja br. na Zamku Królewskim w Warszawie, w rocznicę przyjęcia Konwencji haskiej, miała nadzwyczaj podniosły i symboliczny charakter. Konferencja dała kolejne świadectwo aktywności i zaangażowania Rzeczypospolitej Polskiej w dzieło ochrony dziedzictwa kulturowego ludzkości.

Dzięki profesjonalizmowi i oddaniu osób, które bezpośrednio współpracowały przy organizacji konferencji, możemy mówić o jej sukcesie, którego przejawem są m.in. napływające liczne wyrazy uznania i podziękowania od uczestników z kraju i zagranicy.

Pozwalam sobie zatem wyrazić moją serdeczną wdzięczność Panu Przewodniczącemu za osobiste zaangażowanie na rzecz powodzenia tego przedsięwzięcia, w szczególności za zapewnienie sprawnego włączenia się Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w przygotowanie i przeprowadzenie konferencji.

Korzystając ze sposobności załączam najlepsze życzenia sukcesów i satysfakcji z wykonywanej pracy.

Wyrazy szacunku
Ryszard Mikliński

Nowości wydawnicze:

Lucjan Biliński,
„Selekcja materiałów bibliotecznych”
Seria: Propozycje i materiały
Wydawnictwo SBP

Posiedzenia Komisji Odznaczeń i Wyróżnień Komisja zbierała się trzykrotnie w ciągu 50 dni.

Na spotkaniu 2 kwietnia 2004 r. zaopiniowała pozytywnie medal „Bibliotheca Magna Perennisque” dla Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie i zaproponowała medal „W dowód uznania” dla Biblioteki Pedagogicznej w Ząbkowicach Śląskich. Ponadto 10 osobom przyznano „Odznak Honorowy SBP”, 12 innym zamiast niej medal „W dowód uznania”, a 3 wnioski odrzucono. Na 26 wniosków o wyróżnienie medalem „W dowód uznania” 25 rozpatrzono pozytywnie.

Na zebraniu 20 kwietnia 2004 r. przyznano 7 „Odznak Honorowych SBP”, w 17 przypadkach (zamiast nich) medal „W dowód uznania”, 1 wniosek zaopiniowano negatywnie, a 1 odesłano do uzupełnienia. Z 22 wniosków o medal „W dowód uznania” pozytywnie rozpatrzono 21.

20 maja 2004 r. analizowano wyłącznie wnioski o nadanie medalu „W dowód uznania” i wszystkie 20 zaopiniowano pozytywnie. Oprócz tego Komisja stwierdziła konieczność wybita 100 egzemplarzy insygniów tego medalu z powodu wpłynięcia dużej ilości uzasadnionych wniosków.

Kronika SBP ...

- Powiększa się liczba struktur SBP. Od 6 maja br. rozpoczęły działalność oddziały w Ostródzie (Przewodnicząca **Alicja Czerniawska**) i Iławie (Przewodniczący **Wiesław Niesiołowski**). W ten sposób liczba oddziałów SBP wzrosła do 51.

- Ministerstwo Kultury pozytywnie rozpatrzyło wnioski na dofinansowanie 2 konferencji ZG SBP organizowanych przy współudziale Biblioteki m. st. W-wy nt. automatyzacji bibliotek publicznych oraz digitalizacji. Jednocześnie MK poinformowało o negatywnej decyzji względem pozostałych wniosków.

- 5 maja br. Przewodniczący **Jan Wołosz** reprezentował SBP podczas uroczystości 175-lecia istnienia Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu; 14 maja wziął udział w obchodach Dnia Bibliotekarza i Bibliotek w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie, gdzie wygłosił referat *Bibliotekarze wobec wejścia Polski do Unii*; 18 maja w Białobrzegach mówił nt. *Sytuacji bibliotek polskich i bibliotek w krajach UE*, a 31 maja (wraz z Sekretarzem Generalnym SBP **Elżbietą Stefańczyk**) uczestniczył w Dniu Bibliotekarza w Tarnobrzegu.

- W dniach 17 – 19 maja br. w Warszawie odbyły się VI ogólnopolskie warsztaty nt. *Język haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej*, zorganizowane przez Wiceprzewodniczącego SBP **Piotra Bierczyńskiego**. Prelegenci wygłosili w sumie 15 referatów, dotyczących m.in. zastosowania tegoż języka w bibliografiach regionalnych i metod opracowywania dokumentów.

Apel o wsparcie akcji 1 firma – 1 książka

Ogłoszony przez Fundację ABC Maraton pozyskiwania książek dla bibliotek w ramach akcji *1 firma – 1 książka* jest wspierany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Od powodzenia tej akcji zależy, czy obok środków budżetowych, które – jak wiadomo – są niewystarczające, otwarte zostanie dodatkowe źródło finansowania zakupu nowości wydawniczych w postaci darów otrzymywanych przez biblioteki od różnego rodzaju firm. Podobna inicjatywa w niektórych innych krajach sprawdziła się w praktyce i jest stosowana z powodzeniem dla ubogacania księgozbiorów bibliotecznych. Inicjatywa Fundacji ABC jest więc godna poparcia, lecz nie przyniesie ona pozytywnych skutków, jeśli będziemy liczyć wyłącznie na rezultaty starań kilku osób z Fundacji i sami nie włączymy się w jej urzeczywistnienie. Jak pisze Prezes Fundacji **Irena Koźmińska** *idzie o zachęcanie bibliotek, by nie czekały biernie na fundatorów książek w ramach akcji „1 książka – 1 firma”, lecz aktywnie wyszukiwały ich w swym środowisku- to może być znajomy sklep, fryzjer, przedsiębiorstwo budowlane etc., mogą to być także osoby prywatne, które stać na kupno 1 książki. Prosimy, aby biblioteki informowały potencjalnych darczyńców o zasadach udziału w maratonie – trzeba zarejestrować się na stronie www.calapolskacztyadzieciom.pl lub pod bezpłatnym numerem 0 800 507 607. Uzyskuje się w tedy informację o adresach bibliotek i tytułach potrzebnych książek. Darczyńcy, którzy zarejestrują się w naszym systemie, znajdą się na liście Fundatorów akcji. Można zachęcać fundatorów, by wybrali właśnie tę lokalną bibliotekę, która się do nich zwraca. Fundacja wdzięczna będzie za aktywne wzięcie spraw w swoje ręce. Maraton prawdopodobnie przedłużymy do 20 czerwca.* Pomóżmy więc sobie, wspierając inicjatywę Fundacji.

Jan Wołosz, Przewodniczący SBP

EXPRES ZG SBP

opracowanie i redakcja:

Małgorzata Konowrocka, Mikołaj J. Wachowicz - pracownicy Biura ZG SBP.

tel.: (0-prefiks-22) 825-83-74

e-mail: biurozgspb@wp.pl

serwis informacyjny SBP: <http://ebib.oss.wroc.pl/sbp/>

fax: (0-prefiks-22) 825-53-49

adres: Al. Niepodległości 213, 02-086 Warszawa

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania materiałów oraz wprowadzania zmian – bez porozumiewania się z autorem.

Biuletyn wydaje się do użytku wewnętrznego.

Notatka nt. sprawozdań nadesłanych przez nominatów konkursu *Na najlepszy projekt programu działań w Tygodniu Bibliotek*

Spośród 38 nominatów (24 biblioteki, 13 struktur SBP oraz Oddział Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w Lublinie) sprawozdania nadesłało 35: 23 biblioteki, 11 struktur SBP (w tym Okręg Zachodniopomorski reprezentowany przez 20 spośród 23 bibliotek wcześniej zgłoszonych) i Oddział Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy. Można więc powiedzieć, że tych podmiotów jest w rzeczywistości 54.

Sprawozdawcy kierowali się wytycznymi ankiety, lecz również przysłali sporo materiałów z własnej inicjatywy. Są to przede wszystkim: zdjęcia (w 32 przypadkach) lub albumy sporządzone przez uczestników akcji (5) – np. Zarząd Oddziału SBP w Łodzi dostarczył segregator z dokumentacją merytoryczno-fotograficzną, a Zarząd Oddziału w Siedlcach album formatu A-3; wycinki prasowe (29) oraz egzemplarze gazetki samorządowych (2) i bibliotecznych (1); reklamówki, foldery, informatory (19) i plakaty lokalne (11) albo miniatury plansz z informacjami o imprezach (1). Ponadto: zakładki (4); protokoły z konkursów (5), pytania konkursowe (3) i dyplomy (5); ksero wpisów do kronik bibliotecznych (8), kasety video (2), płyty CD (1) i okolicznościowe koszulki (1). W pojedynczych przypadkach pojawiły się: list gratulacyjny, zaproszenia, fotostrony z internetu, książeczki sporządzone przez dzieci, ksero tomiku wierszy, rysunki dzieci, „dokumenty” przyjęcia w poczet czytelników lub pasowania na czytelnika, pocztówki okolicznościowe, podziękowania, chorągiewki, gazetka szkolna, tomik utworów laureatów konkursu literackiego. Zarząd Oddziału w Zduńskiej Woli nadesłał wyniki ankiety „Moja biblioteka”. Dostarczono też wzory ankiet bez wyników.

W kilkuset imprezach uczestniczyło prawie 65 tysięcy osób (z tego około 20 % w Województwie Zachodniopomorskim). Dane te trzeba traktować ostrożnie albowiem poszczególni uczestnicy mogli się pojawić na wielu spotkaniach. Adresatami imprez – wg określeń sprawozdawców – byli: dorośli, młodzież, dzieci, emeryci, przedszkolacy, uczniowie (np. podstawówki, konkretnych klas), gimnazjaliści, studenci, nauczyciele, dyrektorzy szkół i instytucji kultury, pracownicy bibliotek, wszyscy czytelnicy, najmłodszy czytelnicy, aktyw czytelniczy, członkinie Koła Gospodyń Wiejskich, mieszkańcy powiatu, przedstawiciele władz lokalnych, miłośnicy poezji, osoby starsze, chore, niepełnosprawne, wszyscy zainteresowani. Pomysłowość organizatorów, jak zawsze, była nieograniczona. Zorganizowano:

- wystawy (np. *Europa w Chełmży, Unia Europejska – Województwo Lubuskie, Biblioteka Aleksandryjska wczoraj i dziś w Chełmży, Komiks to też książka w Łęcznej, Najstarsze biblioteki w Europie w Górsku - Kujawsko-Pomorskie*);
- wycieczki (np. do Muzeum Piśmiennictwa i Drukarstwa) i pikniki;
- lekcje biblioteczne dot. wszelkich tematów;
- prezentacje multimedialne i pokazy tworzenia katalogów komputerowych;
- prezentacje zbiorów bibliotecznych i działów zamkniętych na co dzień dla czytelnika;
- projektowanie ekslibrisów bibliotecznych;
- seminarium nt. *Brodnickie biblioteki XXI wieku* (Koło SBP w Brodnicy i Oddział SBP w Toruniu);
- zjazd byłych i obecnych pracowników biblioteki;
- amnestie dla czytelników;
- kiermasze i loterie;
- giełdę płyt gramofonowych;
- konkursy (np. na projekt okładki książki dziecięcej; *Co czytała moja Babcia? Co czytał mój Dziadek?* w Trzebiatowie; na wiersz o książce, bibliotece, radości czytania);
- turniej wiedzy o bibliotece;
- dni otwarte dla cudzoziemców (np. dla mieszkańców Frankfurtu w Słubicach);
- integracyjną imprezę dla dzieci z ułomnościami;
- dzień biblioteki muzycznej;
- spotkania - autorskie, z grupami literackimi, z twórcami ludowymi, z lalkarzem;
- spotkanie z przedstawicielami zastępu rycerskiego.

O promocję imprez zadbało ponad 70 czasopism i kilkanaście stacji radiowych oraz – co warto podkreślić – lokalne telewizje kablowe. Niewiele zapowiadanych przedsięwzięć nie odbyło się, a tylko niektóre zostały przesunięte na inny, nieraz bardzo bliski, termin.

Mikołaj Juliusz Wachowicz

